

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування

Навчально-науковий інститут права та гуманітарних наук
Кафедра правоохоронної діяльності та спеціальних юридичних дисциплін

08-01-23М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних завдань та самостійної роботи
з навчальної дисципліни «Сучасні інформаційні правові технології»
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Право»
спеціальності D8 Право
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою
з якості ННІПГН
Протокол № 9 від 20.05.2026 р.

Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Сучасні інформаційні правові технології» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності D8 Право денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Цимбалюк В. І., Багатко А. С. – Рівне : НУВГП, 2026. – 31 с.

Укладачі: Цимбалюк Валерій Іванович, к.ю.н., професор кафедри правоохоронної діяльності та спеціальних юридичних дисциплін; Багатко Анастасія Сергіївна, асистент кафедри інформаційного права та юридичної журналістики.

Відповідальний за випуск: Гришко Вікторія Іванівна, к.пед.н., доцент, в.о. завідувача кафедри правоохоронної діяльності та спеціальних юридичних дисциплін.

Керівник (гарант) ОП: Швець О. М., к.ю.н., доцент, в.о. завідувача кафедри правових правоохоронних дисциплін.

© В. І. Цимбалюк,
А.С. Багатко, 2026
© НУВГП, 2026

ЗМІСТ

Передмова.....	4
1. Загальні відомості про навчальну дисципліну.....	5
1.1. Мета та завдання дисципліни.....	5
1.2. Структура дисципліни.....	5
1.3. Форма підсумкового контролю та розподіл балів.....	6
1.4. Критерії оцінювання.....	6
1.5. Посилання на навчальні платформи та ресурси.....	8
2. Плани практичних занять.....	9
Практичне заняття № 1. Цифровізація правової системи України.....	9
Практичне заняття № 2. Єдиний державний реєстр судових рішень.....	11
Практичне заняття № 3. Електронне правосуддя та «Електронний суд».....	13
Практичне заняття № 4. Автоматизовані системи документообігу прокуратури.....	15
Практичне заняття № 5. Державні реєстри Міністерства юстиції України.....	17
Практичне заняття № 6. Основи забезпечення кібербезпеки.....	19
Практичне заняття №7. Використання штучного інтелекту в юридичній діяльності.....	21
Практичне заняття № 8. Електронне нотаріальне провадження.....	23
3. Самостійна робота здобувачів освіти.....	25
4. Індивідуальна робота здобувачів освіти.....	27
5. Рекомендована література.....	29

ПЕРЕДМОВА

Шановні здобувачі!

Цифровізація правової системи є одним із ключових пріоритетів розвитку України на шляху до євроінтеграції. Сучасний юрист має не лише вільно орієнтуватися в інформаційно-правовому середовищі, а й практично застосовувати цифрові інструменти у своїй щоденній професійній діяльності: від роботи з електронними реєстрами до подання процесуальних документів в системі «Електронний суд».

Навчальна дисципліна «Сучасні інформаційні правові технології» (ОКЗ) покликана сформувати у вас цілісне уявлення про можливості та значення інформаційних технологій у юридичній діяльності, а також надати практичні уміння їх застосування. Особлива увага приділяється розвитку навичок аналітичної роботи з даними, використанню відкритих джерел інформації та дотриманню вимог законодавства у сфері цифрової безпеки й захисту персональних даних.

Методичні вказівки розроблені відповідно до силабусу дисципліни та спрямовані на допомогу у підготовці до практичних занять, виконанні самостійної та індивідуальної роботи. Для кожного практичного заняття сформульовано мету, теоретичні питання для підготовки, практичні завдання й критерії оцінювання.

Засвоєння дисципліни допоможе вам упевнено орієнтуватися в інформаційно-правовому середовищі та приймати обґрунтовані рішення в умовах цифровізації правової системи.

Бажаємо успіхів у навчанні!

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

1.1. Мета та завдання дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасні інформаційні правові технології» є формування у здобувачів цілісного уявлення про можливості та значення інформаційних технологій у юридичній діяльності, а також набуття практичних умінь їх застосування у професійній сфері.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- формування системного розуміння ролі інформаційних технологій у правовій діяльності;
- засвоєння теоретичних основ функціонування інформаційних систем і ресурсів у сфері права;
- набуття практичних навичок роботи з електронними реєстрами та правовими базами даних;
- опанування методів пошуку й аналізу інформації з відкритих джерел (OSINT);
- вивчення особливостей роботи з електронними доказами та цифровими документами;
- формування знань щодо інформаційної безпеки й захисту персональних даних;
- розвиток умінь застосовувати сучасні цифрові інструменти у професійній юридичній діяльності.

1.2. Структура дисципліни

Таблиця 1.1

Розподіл годин за видами занять

Модуль / Тема	Лекції (д/з)	Практичні (д/з)	СРС (д/з)
МОДУЛЬ I. Електронне правосуддя та державні правові реєстри			
Тема 1. Цифровізація правової системи України концепції, технології та правове регулювання	2/1	2/1	10/10
Тема 2. Єдиний державний реєстр судових рішень	2/1	2/1	10/10
Тема 3. Електронне правосуддя та «Електронний суд»	2/1	2/1	10/10
Тема 4. Автоматизовані системи документообігу в органах прокуратури	2/1	2/1	10/10
Разом за Модуль I	8/4	8/4	40/40
МОДУЛЬ II. Інноваційні цифрові технології та інформаційна безпека у сфері правосуддя			

Модуль / Тема	Лекції (д/з)	Практичні (д/з)	СРС (д/з)
Тема 5. Державні реєстри Міністерства юстиції України як інструмент правозастосування	2/1	2/1	5/9
Тема 6. Основи забезпечення кібербезпеки	2/1	2/1	5/9
Тема 7. Штучний інтелект у праві та судочинстві: правові й етичні аспекти	2/1	1/1	5/8
Тема 8. Електронне нотаріальне провадження та цифровізація нотаріату	2/1	1/1	5/8
Разом за Модуль II	8/4	6/4	20/34
РАЗОМ	16/8	14/8	60/74

Примітка: д – денна форма навчання, з – заочна форма навчання.

1.3. Форма підсумкового контролю та розподіл балів

Підсумковий контроль з дисципліни – залік. Максимальна кількість балів за освітню компоненту становить 100 балів.

Таблиця 1.2

Розподіл балів за видами контролю

Вид роботи	Кількість балів
Практичні заняття № 1–8 (по 5 балів кожне)	40
Індивідуальна робота (колоквіум)	20
Модульний контроль № 1 (тестування, Moodle)	20
Модульний контроль № 2 (тестування, Moodle)	20
РАЗОМ	100
Додаткові бали за наукову діяльність	20

Примітка: модульні контролю проводяться через Центр незалежного оцінювання НУВГП на платформі Moodle. Час виконання – 50 хвилин.

1.4. Критерії оцінювання

Оцінювання практичних завдань здійснюється за такою шкалою:

Оцінка (% від макс. балів)	Характеристика виконання
0%	Завдання не виконано.
40%	Завдання виконано частково, містить суттєві помилки, порушені терміни та вимоги до оформлення.
60%	Завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки; порушені терміни або вимоги до оформлення.
80%	Завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки.
100%	Завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Основні критерії, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені силабусом;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів;
- своєчасність виконання;
- дотримання вимог до оформлення.

**Критерії оцінювання ситуаційних вправ та інших завдань творчого характеру*
(% від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):**

- 0% – завдання не виконано;
- 40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало, порушені терміни виконання;
- 60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження здобувача вищої освіти недостатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог до термінів та оформлення;
- 80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;
- 100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

*у разі колективного виконання завдань передбачається розподіл балів між виконавцями

Підсумкова складова оцінювання передбачає складання двох модульних контролів у тестовій формі на навчальній платформі Moodle через Центр незалежного оцінювання НУВГП. Кожен модуль включає завдання множинного вибору, які поділяються на три рівні складності: достатній рівень (запитання з однією правильною відповіддю із п'яти запропонованих варіантів), вище достатнього (запитання із декількома правильними

відповідями із п'яти запропонованих варіантів), високого рівня складності (завдання на співставлення понять, визначення поняття із пропущеним словом). Час виконання модульного контролю складає 50 хвилин.

Для отримання додаткових балів здобувач може виконувати завдання наукового характеру (наукові тези, доповідь на конференції, наукова стаття) за узгодженням з викладачем.

1.5. Посилання на навчальні платформи та ресурси

Освітній компонент розміщено на навчальній платформі Moodle НУВГП:

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3761>

Електронна бібліотека ННПГН:

<https://drive.google.com/drive/folders/1eR7Wvtq19Uen8ejlkw1aVRCLowJN8Nhz>

Для контакту з викладачами:

- Цимбалюк В. І. – v.i.tsymbaliuk@nuwm.edu.ua
- Багатко А. С. – a.s.bahatko@nuwm.edu.ua

2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Нижче наведено детальні плани восьми практичних занять відповідно до тематичного плану дисципліни. Кожен план містить: мету заняття, перелік питань для підготовки, практичні завдання та методичні рекомендації до їх виконання.

Практичне заняття № 1

Тема: ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: КОНЦЕПЦІЇ, ТЕХНОЛОГІЇ ТА ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Параметр	Зміст
Кількість балів	5 балів
Результати навчання	PH 2, PH 4, PH 5, PH 7, PH 10, PH 12, PH 15, PH 17
Форма контролю	Усне опитування; виконання практичного завдання; порівняльний аналіз міжнародного досвіду

Мета заняття

Сформувані у здобувачів розуміння концептуальних засад цифровізації правової системи України, ознайомити з основними нормативними документами стратегічного рівня, а також набути практичні навички роботи з державними порталами та OSINT-інструментами.

Питання для підготовки

1. Поняття та сутність цифровізації правової системи держави. Відмінність від комп'ютеризації та інформатизації.
2. Стратегія цифрової трансформації України: основні документи та пріоритети.
3. Електронне урядування та електронні послуги у сфері права.
4. Концепція «держава у смартфоні» та платформа «Дія» як інструмент правової комунікації.
5. Хмарні технології та їх застосування в юридичній діяльності (Закон України «Про хмарні послуги»).
6. Відкриті дані (Open Data) як інструмент забезпечення прозорості правової системи.
7. Електронна ідентифікація особи: BankID, кваліфікований електронний підпис, цифрові довірчі послуги.
8. Інтероперабельність державних інформаційних систем у сфері права.
9. Правове регулювання обробки персональних даних у цифровому середовищі.

10. Міжнародний досвід цифровізації правових систем та імплементація стандартів ЄС в Україні.

Практичне завдання № 1 (виконується у формі презентації)

Здійсніть порівняльний аналіз досвіду цифровізації правових систем двох держав – України та однієї з держав – членів ЄС (за власним вибором). Визначте: (а) ключові нормативно-правові документи кожної країни у сфері цифровізації; (б) основні електронні сервіси у сфері права та юстиції; (в) рівень впровадження електронної ідентифікації та цифрових довірчих послуг. Сформулюйте висновки щодо можливостей запозичення іноземного досвіду для вдосконалення правової системи України. Обсяг: презентація 8–10 слайдів.

Практичне завдання № 2 (робота з державними порталами)

Використовуючи портал «Дія» (<https://diia.gov.ua>), Єдиний державний реєстр нормативно-правових актів та офіційний сайт Міністерства цифрової трансформації України: (а) визначте перелік правових послуг, доступних у цифровій формі; (б) встановіть нормативно-правову основу функціонування конкретного сервісу (за вибором викладача); (в) оцініть рівень захисту персональних даних при наданні електронних послуг. Результати оформте у вигляді структурованого звіту.

Методичні рекомендації

При підготовці до заняття рекомендується ознайомитись із Стратегією цифрової трансформації України, Законом України «Про електронні довірчі послуги», Законом України «Про захист персональних даних». Для порівняльного аналізу доцільно використовувати офіційні ресурси ЄС (ec.europa.eu/digital-strategy) та звіти OECD щодо рівня цифровізації урядування.

Практичне заняття № 2

Тема: ЄДИНИЙ ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР СУДОВИХ РІШЕНЬ

Параметр	Зміст
Кількість балів	5 балів
Результати навчання	РН 2, РН 5, РН 15, РН 17
Форма контролю	Виконання практичного завдання; аналітична записка; онлайн-тестування

Мета заняття

Набути практичних навичок роботи з Єдиним державним реєстром судових рішень (ЄДРСР), засвоїти принципи пошуку та аналізу судових рішень, зрозуміти механізми забезпечення балансу між відкритістю реєстру та захистом персональних даних.

Питання для підготовки

1. Правова основа функціонування ЄДРСР. Закон України «Про доступ до судових рішень».
2. Порядок внесення судових рішень до ЄДРСР. Суб'єкти, відповідальні за наповнення.
3. Баланс відкритості та захисту персональних даних у ЄДРСР.
4. Автоматизований пошук і судова аналітика: можливості та обмеження.
5. Проблеми анонімізації даних у судових рішеннях.
6. Технічна інфраструктура реєстру.
7. Перспективи розвитку цифрової судової аналітики в Україні.

Практичне завдання № 1 (робота з ЄДРСР)

Зайдіть до ЄДРСР (<http://reyestr.court.gov.ua>). Здійсніть пошук судових рішень за обраною вами правовою проблемою (наприклад, справи про захист персональних даних, кіберзлочини або e-commerce). Знайдіть не менше 5 рішень за останні 2 роки. Проаналізуйте: (а) правові позиції суду; (б) посилання на нормативно-правову базу; (в) наявність/відсутність анонімізації персональних даних учасників. Складіть аналітичну записку обсягом 1,5–2 сторінки із висновками.

Практичне завдання № 2 (судова аналітика)

Оберіть одну судову справу з ЄДРСР, пов'язану із цифровими правовідносинами (електронні докази, кіберзлочин, захист персональних даних, e-commerce тощо). Підготуйте структурований аналіз рішення: (а) суть спору; (б) правова кваліфікація діяння / правовідносини; (в) оцінка судом цифрових доказів або електронних документів; (г) результат розгляду; (д) ваша правова оцінка рішення. Обсяг: 1–2 сторінки.

Методичні рекомендації

Для ефективної роботи з ЄДРСР використовуйте розширений пошук: за датою, судом, суддею, категорією справи, ключовими словами. Зверніть увагу на різницю між рішеннями першої інстанції та апеляційними/касаційними рішеннями. При складанні аналітичної записки дотримуйтесь структури: вступ (постановка проблеми), основна частина (аналіз знайдених рішень), висновки.

Практичне заняття № 3

Тема: ЕЛЕКТРОННЕ ПРАВОСУДДЯ ТА СИСТЕМА «ЕЛЕКТРОННИЙ СУД»

Параметр	Зміст
Кількість балів	5 балів
Результати навчання	РН 2, РН 5, РН 7, РН 15, РН 17
Форма контролю	Виконання практичних завдань; аналітична записка; онлайн-тестування

Мета заняття

Ознайомитися з нормативно-правовою базою електронного судочинства в Україні, набути практичні навички роботи з системою «Електронний суд», засвоїти вимоги до електронних доказів та принципи їхньої допустимості.

Питання для підготовки

1. Нормативно-правова база електронного судочинства: Цивільний процесуальний кодекс, Господарський процесуальний кодекс, Кодекс адміністративного судочинства в частині е-суду.
2. Функціональні можливості системи «Електронний суд» (<https://cabinet.court.gov.ua>).
3. Електронні докази та їх допустимість: поняття, класифікація, вимоги.
4. Кваліфікований електронний підпис та цифрова ідентифікація у судочинстві.
5. Практика застосування е-суду в Україні: переваги та проблеми.
6. Ризики цифрового провадження: кібербезпека, доступність, технічні збої.
7. Перспективи розвитку та цифровізація судочинства в контексті євроінтеграції.

Практичне завдання № 1 (симуляція подання документів)

Ознайомтеся із системою «Електронний суд» (<https://cabinet.court.gov.ua>). Змодельуйте процес подання позовної заяви в електронній формі: (а) визначте необхідний перелік документів; (б) опишіть вимоги до формату електронних копій; (в) визначте, яким чином накладається кваліфікований електронний підпис; (г) вкажіть, як здійснюється оплата судового збору в електронній формі. Оформте результати у вигляді покрокової інструкції.

Практичне завдання № 2 (аналіз електронних доказів)

Розгляньте кейс: у господарській справі сторона посилається на електронне листування (e-mail), скріншоти сторінок у соціальній мережі та запис відеоконференції як докази. Проаналізуйте: (а) чи є ці матеріали електронними доказами в розумінні ГПК України; (б) які умови забезпечують їхню допустимість; (в) як має бути засвідчена їхня достовірність; (г) які

процесуальні механізми забезпечення збереження електронних доказів існують. Складіть правовий висновок обсягом 1–2 сторінки.

Методичні рекомендації

При підготовці до заняття особливу увагу зверніть на статті ЦПК та КАС України, що регулюють електронне судочинство та електронні докази. Ознайомтесь з практикою Верховного Суду щодо допустимості електронних доказів (можна знайти через ЄДРСР за ключовими словами «електронний доказ», «скріншот», «електронне листування»).

Практичне заняття № 4

Тема: АВТОМАТИЗОВАНІ СИСТЕМИ ДОКУМЕНТООБІГУ В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ

Параметр	Зміст
Кількість балів	5 балів
Результати навчання	РН 2, РН 5, РН 12, РН 15, РН 17
Форма контролю	Виконання практичних завдань; підготовка висновків; онлайн-тестування

Мета заняття

Вивчити нормативну базу та функціональні можливості автоматизованих інформаційних систем у діяльності прокуратури, набути знання щодо цифрового обігу процесуальних документів та правових наслідків технічних збоїв.

Питання для підготовки

1. Нормативна база цифровізації прокуратури: Закон України «Про прокуратуру», накази Офісу Генерального прокурора.
2. Автоматизовані інформаційні системи в діяльності прокуратури.
3. Обіг процесуальних документів у цифровій формі.
4. Взаємодія прокуратури з судами та правоохоронними органами в цифровому середовищі.
5. Інформаційна безпека та контроль доступу в системах прокуратури.
6. Технічні збої та їх процесуальні наслідки.
7. Аудит і внутрішній контроль електронних систем прокуратури.

Практичне завдання № 1 (моделювання документообігу)

Змоделюйте ланцюжок цифрового документообігу при здійсненні прокурорського нагляду за досудовим розслідуванням: (а) складіть перелік процесуальних документів, що формуються в цифровій формі; (б) визначте, які вимоги ставляться до кваліфікованого електронного підпису прокурора; (в) опишіть механізм передачі обвинувального акта до суду в електронній формі; (г) розгляньте ситуацію технічного збою та можливі процесуальні наслідки. Результати оформте у вигляді схеми документообігу та коментаря до неї.

Практичне завдання № 2 (кейс-аналіз)

Прокурор надіслав обвинувальний акт до суду через систему електронного документообігу. Через технічний збій у системі документ не надійшов до суду в строки, визначені КПК України. Адвокат подає клопотання про закриття кримінального провадження у зв'язку із закінченням строку звернення до суду. Проаналізуйте: (а) які норми КПК регулюють строки передачі

обвинувального акта; (б) чи є технічний збій поважною причиною пропуску строку; (в) яку правову позицію має зайняти прокурор; (г) яке рішення може прийняти суд. Підготуйте правовий висновок обсягом 1–2 сторінки.

Методичні рекомендації

При підготовці до заняття вивчіть розділи КПК України, що регулюють строки та порядок передачі матеріалів до суду, а також Закон України «Про електронний документообіг в державних органах». Для розуміння практики взаємодії прокуратури з судами в електронній формі ознайомтесь із відповідними рішеннями ЄДРСР.

Практичне заняття № 5

Тема: ДЕРЖАВНІ РЕЄСТРИ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ

Параметр	Зміст
Кількість балів	5 балів
Результати навчання	РН 7, РН 10, РН 12, РН 15, РН 17
Форма контролю	Виконання практичного завдання; аналітична записка; онлайн-тестування

Мета заняття

Ознайомитися з системою реєстрів Міністерства юстиції України, набути практичні навички пошуку інформації в публічних реєстрах, зрозуміти принципи доступу, повноваження користувачів та механізми захисту персональних даних у публічних реєстрах.

Питання для підготовки

1. Система реєстрів Міністерства юстиції України: загальна характеристика.
2. Єдиний державний реєстр юридичних осіб, ФОП та громадських формувань (ЄДР): структура, функції, порядок доступу.
3. Державний реєстр речових прав на нерухоме майно (ДРРП): правова основа, зміст, використання.
4. Єдиний реєстр нотаріусів, реєстр адвокатів, реєстр судових експертів.
5. Автоматизована система виконавчого провадження (реєстр боржників).
6. Принципи доступу та повноваження різних категорій користувачів.
7. Захист персональних даних у публічних реєстрах: вимоги законодавства.

Практичне завдання № 1 (робота з реєстрами)

Використовуючи відкриті реєстри Міністерства юстиції, виконайте комплексну перевірку юридичної особи. Порядок виконання: (а) здійсніть пошук в ЄДР (<https://usr.minjust.gov.ua>) та встановіть основні відомості про юридичну особу; (б) перевірте наявність арештів/обтяжень у ДРРП; (в) з'ясуйте, чи є керівник або власник у реєстрі боржників (<https://asvrweb.minjust.gov.ua>); (г) перевірте наявність зареєстрованих прав на рухоме майно. Оформте результати перевірки у вигляді структурованого звіту.

Практичне завдання № 2 (правовий аналіз кейсу)

Банк планує надати кредит фізичній особі-підприємцю на придбання нерухомості. Сформуйте перелік реєстрів та баз даних, які банк має перевірити в обов'язковому порядку. Для кожного реєстру вкажіть: (а) назву реєстру та URL; (б) яку інформацію можна отримати; (в) правову

підставу для запиту; (2) можливі обмеження доступу. Підготуйте стислий протокол due diligence обсягом 1–2 сторінки.

Методичні рекомендації

Для підготовки до заняття ознайомтесь із Законом України «Про публічні електронні реєстри» та відповідними підзаконними актами. Зверніть увагу на відмінності між відкритими реєстрами (доступні всім) та реєстрами обмеженого доступу (лише для авторизованих суб'єктів).

Практичне заняття № 6

Тема: ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ

Параметр	Зміст
Кількість балів	5 балів
Результати навчання	РН 7, РН 10, РН 12, РН 15, РН 17
Форма контролю	Виконання практичних завдань; аналітична записка; онлайн-тестування

Мета заняття

Сформувані базове розуміння основних кіберзагроз та методів захисту від них, набути практичні навички аналізу ризиків інформаційної безпеки та розробки рекомендацій щодо захисту інформації у юридичній практиці.

Питання для підготовки

1. Основні поняття кібербезпеки: кіберпростір, кіберзагроза, кіберінцидент, кіберзахист.
2. Основні кіберзагрози: фішинг, витік даних, ransomware, DDoS-атаки, соціальна інженерія.
3. Захист електронної комунікації: шифрування, VPN, двофакторна аутентифікація.
4. Правове регулювання кібербезпеки в Україні: Закон «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України».
5. Судова практика щодо кіберінцидентів.
6. Роль правника у формуванні політики інформаційної безпеки організації.
7. Сучасна система забезпечення кібербезпеки в Україні: CERT-UA, Держспецзв'язку, РНБО.

Практичне завдання № 1 (аналіз кіберінциденту)

Оберіть один реальний кіберінцидент, що стався в Україні або світі (наприклад: атака NotPetya 2017 р., атаки на Укренерго, витік даних з державних реєстрів тощо). Підготуйте аналітичну записку, яка містить: (а) опис інциденту та його хронологія; (б) вид кіберзагрози та використані методи атаки; (в) правові наслідки інциденту (відповідальність, судові справи); (г) вжиті заходи реагування; (д) висновки щодо вдосконалення правового регулювання. Обсяг: 2–3 сторінки.

Практичне завдання № 2 (розробка рекомендацій)

Адвокатське об'єднання (5 адвокатів, секретар, IT-спеціаліст) веде справи у сфері корпоративного права та захисту персональних даних. В об'єднанні використовуються: спільна хмарна папка з документами клієнтів, корпоративна пошта, відеоконференції з клієнтами,

CRM-система. Розробіть рекомендації щодо забезпечення кібербезпеки для цього об'єднання, звернувши увагу на: (а) захист адвокатської таємниці; (б) вимоги Закону «Про захист персональних даних»; (в) технічні заходи захисту; (г) організаційно-правові заходи.

Методичні рекомендації

При підготовці до заняття ознайомтесь із Законом України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», Стратегією кібербезпеки України, а також матеріалами CERT-UA (<https://cert.gov.ua>). Для розуміння практичних аспектів рекомендується переглянути публікації про найрезонансніші кібератаки на українські організації.

Практичне заняття № 7

Тема: ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЮРИДИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Параметр	Зміст
Кількість балів	5 балів
Результати навчання	РН 2, РН 5, РН 7, РН 10, РН 12
Форма контролю	Виконання практичного завдання; аналітична записка; онлайн-тестування

Мета заняття

Сформувати розуміння правових та етичних аспектів застосування штучного інтелекту (ШІ) у правозастосовній діяльності, критично оцінити можливості та ризики legal tech-рішень, ознайомитися з міжнародним і вітчизняним підходами до регулювання ШІ.

Питання для підготовки

1. Поняття та класифікація систем ШІ. Legal tech: основні напрями застосування.
2. Використання алгоритмів ШІ у судовій аналітиці та предиктивному правосудді.
3. Упередженість алгоритмів (algorithmic bias) та проблема прозорості рішень ШІ.
4. Відповідальність за автоматизовані рішення: суб'єкт відповідальності.
5. AI Act ЄС: основні положення та класифікація систем ШІ за рівнем ризику.
6. Позиція українського законодавства щодо ШІ. Ініціативи у сфері регулювання.
7. Експертні системи як особливий вид ШІ у юридичній діяльності.

Практичне завдання № 1 (правовий аналіз)

Система ШІ використовується американськими судами (COMPAS) для прогнозування ризику рецидиву при вирішенні питання про умовно-дострокове звільнення. Проаналізуйте цей кейс з точки зору: (а) відповідності принципам верховенства права; (б) права на справедливий суд (ст. 6 ЄКПЛ); (в) заборони дискримінації; (г) прозорості алгоритму та права знати підстави рішення. Зробіть висновок, чи допустиме застосування подібних систем в Україні відповідно до чинного законодавства. Обсяг: 2 сторінки.

Практичне завдання № 2 (порівняльний аналіз)

Здійсніть огляд не менше трьох legal tech-інструментів на базі ШІ, доступних на ринку (наприклад: системи для аналізу договорів, предиктивної аналітики судових справ, автоматизованого складання документів). Для кожного інструменту вкажіть: (а) функціональні можливості; (б) правові ризики застосування; (в) відповідність вимогам щодо захисту персональних даних; (г) наявність регуляторних обмежень в ЄС або Україні. Підготуйте порівняльну таблицю та висновки.

Методичні рекомендації

При підготовці до заняття ознайомтесь із текстом AI Act ЄС (Regulation (EU) 2024/1689), матеріалами ЄСПЛ щодо права на справедливий суд та рекомендаціями Ради Європи з ШІ у судочинстві (CEPEJ Guidelines on AI and Data Use). Зверніть увагу на кейс ProPublica щодо упередженості системи COMPAS.

Практичне заняття № 8

Тема: ЕЛЕКТРОННЕ НОТАРІАЛЬНЕ ПРОВАДЖЕННЯ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЯ НОТАРІАТУ

Параметр	Зміст
Кількість балів	5 балів
Результати навчання	РН 12, РН 15, РН 17
Форма контролю	Виконання практичного завдання; аналітична записка; онлайн-тестування

Мета заняття

Вивчити особливості діджиталізації нотаріальної діяльності в Україні, набути навички роботи з електронними реєстрами нотаріальних дій, зрозуміти правові засади та механізми захисту нотаріальної таємниці в цифровому середовищі.

Питання для підготовки

1. Правова основа електронного нотаріату в Україні: Закон «Про нотаріат», підзаконні акти.
2. Електронна ідентифікація та верифікація клієнтів у нотаріальній практиці.
3. Реєстри нотаріальних дій: Єдиний реєстр нотаріусів, Спадковий реєстр, Реєстр заборон.
4. Кваліфікований електронний підпис нотаріуса: вимоги та порядок застосування.
5. Юридична сила електронних документів у нотаріальному провадженні.
6. Захист нотаріальної таємниці в цифровому середовищі.
7. Перспективи розвитку дистанційного нотаріату в Україні.

Практичне завдання № 1 (робота з реєстрами нотаріату)

Ознайомтесь із реєстрами нотаріальних дій через Вебпортал Міністерства юстиції. Виконайте: (а) пошук нотаріуса в Єдиному реєстрі нотаріусів (<http://ern.minjust.gov.ua>); (б) перевірку об'єкта нерухомості у Реєстрі заборон відчуження; (в) пошук відомостей у Спадковому реєстрі. Для кожного реєстру складіть коротку характеристику: що перевіряється, яку інформацію можна отримати, хто має доступ, правова підстава.

Практичне завдання № 2 (кейс-аналіз)

Клієнт звернувся до нотаріуса для посвідчення договору купівлі-продажу квартири. Нотаріус пропонує здійснити угоду дистанційно за допомогою системи відеозв'язку. Продавець знаходиться в іншому місті. Проаналізуйте: (а) чи передбачає чинне законодавство можливість дистанційного нотаріального провадження; (б) які умови необхідні для ідентифікації сторін; (в) як забезпечити юридичну силу такого договору; (г) які ризики несе

*нотаріус; (д) яким чином захищається нотаріальна таємниця при дистанційному форматі.
Підготуйте правовий висновок.*

Методичні рекомендації

При підготовці до заняття особливу увагу зверніть на положення Закону України «Про нотаріат» щодо порядку посвідчення правочинів, а також на нормативну базу щодо кваліфікованого електронного підпису. Ознайомтесь із зарубіжним досвідом впровадження дистанційного нотаріату (Франція, Польща, Естонія).

3. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

3.1. Загальні положення

Самостійна робота є обов'язковою складовою освітнього процесу з дисципліни «Сучасні інформаційні правові технології». Вона забезпечує розвиток здатності студента до автономного опрацювання матеріалу, критичного аналізу джерел та самоорганізації навчальної діяльності. Загальний обсяг самостійної роботи складає 60 годин (денна форма) / 74 години (заочна форма).

3.2. Форми самостійної роботи

Самостійна робота здійснюється у таких формах:

- опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури до практичних занять;
- виконання завдань для самостійної роботи, розміщених на платформі Moodle;
- підготовка до тестувань (модульні контролю);
- виконання індивідуальної роботи (підготовка до колоквиуму);
- опрацювання нормативно-правових актів з переліку рекомендованої літератури;
- робота з електронними ресурсами та базами даних.

3.3. Завдання для самостійного опрацювання

Таблиця 3.1

Завдання для самостійної роботи до кожної теми

Тема	Завдання для самостійного опрацювання	Год. (д/з)
Тема 1	Ознайомитися з Порталом «Дія» та описати 5 правових послуг, доступних в електронній формі. Опрацювати Стратегію цифрової трансформації України.	10/10
Тема 2	Здійснити пошук у ЄДРСР за самостійно обраним правовим питанням. Скласти перелік з 5 рішень із коротким описом.	10/10
Тема 3	Ознайомитися з функціями системи «Електронний суд». Опрацювати норми ЦПК/ГПК/КАС щодо електронних доказів та е-судочинства.	10/10
Тема 4	Опрацювати Закон України «Про прокуратуру» та підзаконні акти щодо електронного документообігу. Скласти схему документообігу.	10/10
Тема 5	Провести комплексну перевірку реальної юридичної особи за публічними реєстрами. Скласти звіт.	5/9
Тема 6	Ознайомитися з порталом CERT-UA (cert.gov.ua). Описати 3 останні кіберінциденти, зафіксовані в Україні.	5/9

Тема	Завдання для самостійного опрацювання	Год. (д/з)
Тема 7	Ознайомитися з основними положеннями AI Act ЄС. Скласти порівняльну таблицю: дозволені / обмежені / заборонені застосування ШІ.	5/8
Тема 8	Опрацювати нормативну базу нотаріату в частині е-нотаріату. Ознайомитися з реєстрами нотаріальних дій.	5/8

4. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

4.1. Загальні положення

Індивідуальна робота оцінюється максимально у 20 балів та є складовою поточного контролю. Формою контролю виступає колоквіум, під час якого перевіряється рівень засвоєння теоретичного матеріалу, уміння аналізувати нормативно-правові акти та наукові джерела.

4.2. Теми для підготовки (на вибір)

Тематика охоплює актуальні питання цифровізації правової системи:

1. Цифровізація правової системи України: сучасний стан та перспективи.
2. Платформа «Дія» як інструмент правової комунікації держави і громадян.
3. Відкриті дані (Open Data) у правовій сфері: правовий режим та практика використання.
4. Електронна ідентифікація особи: BankID та кваліфікований електронний підпис.
5. ЄДРСР як інструмент правової аналітики: можливості та обмеження.
6. Електронні докази у цивільному, господарському та кримінальному процесі.
7. Система «Електронний суд»: функціональність та проблеми впровадження.
8. Цифровізація прокурорської діяльності: стан та перспективи.
9. Публічні реєстри Міністерства юстиції як інструмент правозастосування.
10. Правовий режим персональних даних у публічних реєстрах.
11. Кібербезпека у юридичній практиці: вимоги та заходи захисту.
12. Штучний інтелект у судочинстві: досвід США, ЄС та України.
13. AI Act ЄС: класифікація ризиків і регуляторний підхід.
14. Алгоритмічна упередженість у правозастосуванні: правові та етичні виміри.
15. Електронний нотаріат: зарубіжний досвід та українські перспективи.
16. Хмарні технології у юридичній діяльності: правовий статус даних.
17. Захист нотаріальної таємниці у цифровому середовищі.
18. Правове регулювання OSINT-розслідувань в Україні та ЄС.
19. Цифровізація виконавчого провадження: реєстр боржників.
20. Міжнародні стандарти ЄС у сфері цифровізації правосуддя та їх імплементація в Україні.

4.3. Вимоги до виконання індивідуальної роботи

Вимоги до написання наукової статті

Обсяг статті: 10–15 сторінок (без урахування списку використаних джерел та додатків).

Структура статті:

- **Анотація та ключові слова** українською та англійською мовами;
- **Вступ** (актуальність теми, ступінь наукової розробки проблеми, мета та завдання дослідження) – 1–2 стор.;
- **Основна частина** (виклад результатів дослідження, аналіз наукових підходів, нормативно-правової бази, практики застосування) – 7–10 стор.;
- **Висновки** (узагальнення результатів дослідження, пропозиції та перспективи подальших наукових розвідок) – 1–2 стор.;
- **Список використаних джерел** (не менше 15 позицій, із них щонайменше 5 – наукові статті або монографії).

Оформлення:

Шрифт – Times New Roman;

кегель – 14;

міжрядковий інтервал – 1,5;

поля: ліве – 3 см, праве – 1,5 см, верхнє та нижнє – 2 см;

абзацний відступ – 1,25 см;

вирівнювання тексту – по ширині.

Посилання оформлюються у квадратних дужках або у вигляді виносок відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015.

Вимоги до написання тез

Обсяг тез: 2–5 сторінок.

Структура тез:

– назва теми;

– прізвище та ініціали автора;

– назва закладу вищої освіти;

– основний текст тез (актуальність проблематики, короткий виклад основних положень дослідження, висновки);

– список використаних джерел (за потреби, 3–5 позицій).

Оформлення:

Шрифт – Times New Roman;

кегель – 14;

міжрядковий інтервал – 1,5;

поля: ліве – 3 см, праве – 1,5 см, верхнє та нижнє – 2 см;

абзацний відступ – 1,25 см;

вирівнювання тексту – по ширині.

Посилання та список використаних джерел оформлюються відповідно до ДСТУ 8302:2015.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

5.1. Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про державну тасмницю : Закон України від 21 січня 1994 р. № 3855- XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 16. Ст. 93.
3. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 р. № 2939-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 32. Ст. 314.
4. Про захист персональних даних : Закон України від 01 червня 2010 р. № 2297-VI. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 34. Ст. 481.
5. Про звернення громадян : Закон України від 02 жовтня 1996 р. № 393/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 47. Ст. 256.
6. Про Національну поліцію : Закон України від 02 липня 2015 р. № 580- VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40–41. Ст. 379.
8. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 01 грудня 2022 р. № 2807-IX. Відомості Верховної Ради України. 2022. № 27–28. Ст. 181.
9. Про електронні комунікації : Закон України від 16 грудня 2020 р. № 1089-IX. Відомості Верховної Ради України. 2020. № 25–26. Ст. 170.
10. Про публічні електронні реєстри : Закон України від 18 листопада 2021 р. № 1907-IX. Відомості Верховної Ради України. 2022. № 6. Ст. 41.
11. Про хмарні послуги : Закон України від 17 лютого 2022 р. № 2075-IX. Відомості Верховної Ради України. 2022. № 31. Ст. 233.
12. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України. Відомості Верховної Ради України. 2023. № 11. Ст. 88.
13. Про Бюро економічної безпеки України : Закон України від 28 січня 2021 р. № 1150-IX. Відомості Верховної Ради України. 2021. № 23. Ст. 197.
14. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України. Відомості Верховної Ради України.
15. Про запобігання корупції : Закон України. Відомості Верховної Ради України. 2022. № 49. Ст. 2056.
16. Про електронні довірчі послуги : Закон України. Відомості Верховної Ради України. 2021.
17. Стратегія національної безпеки України : Указ Президента України від 14 вересня 2020 р. № 392/2020. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>
18. Про кіберзахист критичної інфраструктури : Закон України від 07 жовтня 2022 р. № 2659-IX. Відомості Верховної Ради України. 2022. № 42. Ст. 207.
19. Про електронний документообіг в державних органах : Закон України від 15 грудня 2021 р. № 1941-IX. Відомості Верховної Ради України. 2022. № 10. Ст. 66.
20. Про електронну ідентифікацію та е-підпис : Закон України від 17 березня 2022 р. № 2137-IX. Відомості Верховної Ради України. 2022. №14. Ст. 88.

21. Про електронну комерцію : Закон України від 01 липня 2023 р. № 2845- IX. Відомості Верховної Ради України. 2023. № 25. Ст. 102.
22. Про відкриті дані та відкриті реєстри : Закон України від 12 травня 2021 р. № 1410-IX. Відомості Верховної Ради України. 2021. № 20. Ст. 78.
23. Про електронні публічні послуги в сфері публічної адміністрації : постанова Кабінету Міністрів України від 10 серпня 2022 р. № 847. Офіційний вісник України. 2022. № 60. Ст. 44.
24. Про Службу безпеки України : Закон України від 25 березня 1992 р. № 2229-XII. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2229-12>
25. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1433079z1>
26. Про захист інформації та кіберзахист державних інформаційних ресурсів : Закон України від 17 квітня 2025 р. № 4336-IX. Відомості Верховної Ради України. 2025.
27. Про інформацію : Закон України від 02 жовтня 1992 р. № 2657-XII. Відомості Верховної Ради України.
28. Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України. Відомості Верховної Ради України.
29. Про основи національної безпеки України : Закон України. Відомості Верховної Ради України.
30. Сучасні інформаційні технології в юридичній діяльності : навч. посіб. / О. В. Корнейко, В. А. Кудінов, О. Є. Пакриш, В. Г. Хахановський. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2024. 205 с.
31. Богуш В. М., Богуш В. В., Бровко В. Д., Настратин В. П. Основи кіберпростору, кібербезпеки та кіберзахисту : навч. посіб. / за ред. В. М. Богуша. Київ : Ліра-К, 2020. 554 с.
32. Остапов С. Е., Євсєєв С. П., Король О. Г. Кібербезпека: сучасні технології захисту : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2020. 678 с.
33. Ковалів М. В., Єсімов С. С., Ярема О. Г. Інформаційне право України : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 416 с.

5.2. Наукова та навчальна література

1. Корнейко О. В., Кудінов В. А., Пакриш О. Є., Хахановський В. Г. Сучасні інформаційні технології в юридичній діяльності : навч. посіб. Київ : НАВС, 2024. 205 с.
2. Богуш В. М., Богуш В. В., Бровко В. Д., Настратин В. П. Основи кіберпростору, кібербезпеки та кіберзахисту : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2020. 554 с.
3. Ковалів М. В., Єсімов С. С., Ярема О. Г. Інформаційне право України : навч. посіб. Львів : ЛДУВС, 2022. 416 с.
4. Остапов С. Е., Євсєєв С. П., Король О. Г. Кібербезпека: сучасні технології захисту : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2020. 678 с.

5. Присяжнюк М. М. Інформаційна безпека та кібербезпека держави. Київ : Ліра-К, 2024. 224 с.
6. Цимбалюк В. І., Багатко А. С. Правове регулювання кібербезпеки в Україні: сучасні виклики та перспективи розвитку. *Український політико-правовий дискурс*. 2025. № 18. С. 1–17.
7. Цимбалюк В. І., Багатко А. С. Міжнародне співробітництво у сфері кібербезпеки: роль України в умовах гібридної війни. *Науковий вісник УжНУ. Серія «Право»*. Вип. 92. С. 34–42.
8. Латковська Т., Марущак А. Інтеграція штучного інтелекту у діяльність правоохоронних органів: ризики в контексті кібербезпеки. *Право та державне управління*. 2025. № 1. С. 355–361.

5.3. Електронні ресурси

1. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua>
2. Кабінет електронних сервісів Міністерства юстиції. URL: <https://kap.minjust.gov.ua>
3. Єдиний державний реєстр юридичних осіб та ФОП. URL: <https://usr.minjust.gov.ua>
4. Портал «Дія». URL: <https://diia.gov.ua>
5. Система «Електронний суд». URL: <https://cabinet.court.gov.ua>
6. CERT-UA – Команда реагування на комп'ютерні надзвичайні події. URL: <https://cert.gov.ua>
7. Автоматизована система виконавчого провадження (реєстр боржників). URL: <https://asvpreb.minjust.gov.ua>
8. Єдиний реєстр нотаріусів. URL: <http://ern.minjust.gov.ua>
9. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
9. Навчальна платформа Moodle НУВГП. URL: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3761>